

Kraszna

2004. JANUÁR VIII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

KULTURÁLIS KIADVÁNY

Takács Felícia emlékére

Sokunk által ismert és nagyrabecsült közírónk egyik könyvének címe, az „Egy nap, egy élet” jutott eszembe, amikor kolléganőnk, munkatársunk, mindnyájunk Felíciája életpályájának rövid bemutatásán gondolkodtam. Nem véletlen, hisz a könyv is egy hirtelen beköszönő halált megelőző élet történéseit, emlékeit, közös élményeit igyekszik egy napba sűríteni.

Nehéz, sőt lehetetlen rövid beszédben egy eseményekben gazdag életpályát összesűríteni – még a teljesség igénye nélkül is. Csupán az vigasztal, hogy mindazok, akik a gyászoló család fájdalmában osztozva utolsó útjára kísérjük kedves halottunkat, számunkra nem a részletek, az évszámok a legfontosabbak, bennünk nem ezek hagynak maradandó nyomot, hanem az együtt megélt élmények, az együtt és a krasznai közösségért végzett áldozatos munka eredménye.

Takács Felícia 1938. október 4-én született Kolozsváron Takács János és Ilona első gyermekeként. Iskoláit 1946-ban kezdte el, majd egy tehetségkutató tanácsára édesapja beírta a kolozsvári balettiskolába. Osztályfőnöke viszont más jövőt látott az ifjú palántában, amit a következőképpen fogalmazott meg: „Fiam, téged az Isten is tanítónak teremtett!” Így került Zágoni Mikes Kelemen egykori iskolájába, a Kolozsvári Magyar Pedagógiai Iskola padjaiba. Első munkahelye a Dés rajoni Magyardécsei Általános Iskola volt, ahová három úton lehetett eljutni: nyáron komppal vagy csónakkal, télen, ha a Szamos befagyott, a jégen, ha nem, akkor sehogy. Két évi csónakázás után felvételizett a Babe^o-Bolyai Tudományegyetem Filológia Karának orosz-magyar szakára, öt év múlva pedig a Kovászna megyei Kálnokra nevezték ki magyar szakos tanárnak. Három év után megszűnt a felső ciklus, így a Tusnádfürdő melletti Sepsibükszádra került, ahol saját bevallása szerint tanári munkájának legszebb nyolc évét élte meg. Itt került igazán közel az egyszerű emberek világához, a néprajzhoz, a népi alkotások gyűjtéséhez, feldolgozásához. E korszak meghatározója volt további életének, munkásságának, így a Krasznán eltöltött évek tevékenységének, iskolai és közéleti pályájának is.

Egyedülléte csupán látszólagos volt, hisz egész életét, pályáját két család is meghatározta: vér szerinti családja, és azon közösségek népes családja, melyekhez nemcsak szívvel-lélekkel ragaszkodott, de igyekezett legjobb tudása szerint megtenni mindent szellemi és erkölcsi felemelkedésükért.

1975. szeptember 1-én került Krasznára. Előbb a líceumi osztályokban, majd az V-VIII. osztályokban tanította az orosz nyelv mellett a magyar nyelvet, és mindezt „az osztálytermekben felszerelt lehallgató készülékek társaságában”. Ilyen körülmények között kockázatos lett volna az órákon valami „pluszt” nyújtani diákjainak, maradt tehát az iskolán kívüli munka (népdalok, népi játékok, népszokások emlékezetes színpadi bemutatása). Így igyekezett megszerettetni tanítványaival, környezetével azt a tiszta forrást, melyből a népdalok, a népművészetek merítik az éltető ihletet.

Az általános és líceumi tagozat 1978-ban történt egyesítésekor aligazgatónak nevezték ki. E tisztséget 1986-ig töltötte be, amikor 8 év aligazgatói munka után „nem megfelelő” minősítéssel „jutalmazva” leváltották. A 80-as évek elején öt színjátszó csoportot vezetett a tőle megszokott pontossággal, odaadással és lelkesedéssel.

1991-ben az átélt kellemetlenségek és a rendszerváltás utáni csalódások hatása alatt kérésére korengedménnyel nyugdíjba vonult, de csak az iskolából, a közéletből nem! Alapító tagja volt az 1990-ben megalakult hagyományörző egyesületnek, a Bokrétának, melynek névadója, oktatója, rendezője, időnként szövegírója is volt. a közelmúltban az azóta feloszlott egyesület újraélesztésén fáradozott az egykori alapító tagokkal. E próbálkozásának kivitelezését távozásával az utókorra hagyta.

1997 óta, most éppen hét éve, szintén alapító tagként bábáskodott a helyi újság, a Kraszna lap megszületésénél, melynek a közelmúltig úgymond a mindenese volt: szerkesztője, cikkírója, korrektora. Lappangó betegsége ellenére részt vállalt a mindig nagy odafigyeléssel összeállított ideai falinaptár tervezésében is.

Írásaival, áldozatos munkájával nemcsak az újságba írta be nevét, de annak a közösségnek lelkébe is, amelyért élt, alkotott, és amelynek jövőjéért aggódott.

Megszerette Krasznát. Ugyanúgy érdekelték a krasznai hagyományok, az itteni emberek sorsa, mint előző munkahelyén, amelyre nagyon sok szeretettel gondolt mindig vissza. Ezt jelzi a helyi népszokások, a népi kultúra emlékeinek gyűjtése és népszerűsítése ugyanúgy, mint a Kraszna Napok alkalmával szervezett népi alkotások kiállításának fáradhatatlan szervezése.

Eltávózása pótolhatatlan őrnt hagyott, de a közösségben, diákjaiban hagyott örökséget továbbvisszük. Hiánya szegényebb tette közösségünket, de öröksége gazdagít minket. Reméljük, lesz, aki örökségét felvállalva folytatja megkezdett munkáját.

Oláh Miklós

Tisztelt Tanár Úr!

Köszönetet mondunk Önnek nővérem, **TAKÁCS FELÍCIA** koporsója mellett elhangzott, szívből jövő búcsúbeszédéért, és mindazoknak, akik a temetésen részt vettek, sírjára virágot, koszorút helyeztek. Köszönet azoknak is, akik, ha nem is tudták elkísérni utolsó útjára, de fájdalmunkban velünk éreztek.

Kimondhatatlanul hálásak vagyunk Bogya Miklósnak a sok-sok segítségért.

Szekszárd, 2004. január 27.

Köszönettel:

Szodorai Tamásné és családja

Belső feszültség megnyilvánulásai kisiskolásoknál

A belső feszültség sok erőt, energiát visz el, fékezi a gyermek kibontakozását meglévő képességei megvalósításában.

A körömrágást az iskoláskor tünete közé sorolják, bár már valamivel korábban is jelentkezhet. A kutatók szerint a körömrágás belső küzdelmet fejez ki, ilyenkor a gyerek támaszra szorul és megnyugtatóra.

Általában túlnevelt vagy túlfékezett gyerekekről van szó, akik az elhagyatottság érzésével küzdenek, azt érezve, hogy nem tudnak megfelelni a túl magas szülői elvárásoknak. Ha gyermekünknek tünetet észlelünk, elgondolkozhatunk azon, hogy helyesek-e elvárásaink, esetleg nem ruháztuk-e fel olyan tulajdonságokkal, amelyekkel nem rendelkezik. A gyermek ilyenkor tanácsra szorul és megnyugtatóra, oldott és derűs környezetre. Fogadjuk el gyermekeinket olyannak, amilyen képességgel rendelkeznek, úgy saját szintjén maximálisan fog teljesíteni. A körömrágáson kívül más tünetek is jelentkezhetnek, amelyek a „tik” fogalmába sorolhatók: ideges fejrángatás, ajakrágás, pislogás, vállrángatás, ujjnyújtogatás stb. A tik egyfajta titkos védekezés, és a külső környezetben keresendők okai: anya, apa, tanítónő- aki tiltja a normális gyermeki aktivitást is, - nyugodtságot, fegyelmezettséget, alkalmazkodást követel. A gyermek érzi és tudja, hogy valaki állandóan dirigál és parancsokat ad, aki nem veszi figyelembe az ő akaratát és érzéseit. A gyermek tehát a tikkal védekezik, külsődlegesen igyekszik engedelmessé válni, de rángatózásaiban voltaképpen lázong. Ha sikerül felfedeznünk, hogy a környezetben kinek szól ez a tünet, és ha a gyerekek a tiktet kiváltó felnőtten a viszonya megjavul, akkor figyelmi teljesítménye és tanulmányi eredménye is ugrásszerűen nőni fog.

Kisgyerekekről van szó, akiknek még sokat kellene szabadon játszaniuk, a szabad levegőn futkározniuk. Nem szabad féltünk attól, hogy ruhája, keze, arca estére bepiszkolódik, hiszen normális kisgyerek estére piszkos és szakadt. Aztán esti viccelődés, játszás után mesét kellene hallania tőlünk, esetleg dudolólaltatót. Vajon, mi szülők úgy cselekedünk?, több mint valószínű, hogy nem- és nem szolgálhat mentségünkre mai rohanó világunk. Nem szabad elfelejtünk az első lapunkban megjelenő első cikkem címét „Egyetlen kincsünk a gyermek”.

dr. Topai Zsuzsa

Felhívás

Minden 18. életévét betöltött lakosnak kötelező jelentkeznie orvosi vizsgálatra a családi orvosnál abban a hónapban, amelyikben született.

G y e r m e k e i n k

Csorba Natália

Habsburg-házi királyok

III. Ferdinánd

1608-ban született, apja II. Ferdinánd, anyja Wittelsbach Mária Anna bajor hercegnő. A jezsuiták nevelték, alapos jogi, történelmi és földrajzi ismereteket szerzett. Több nyelven is jól beszélt.

A kormányzásban korán részt vett, 1637-től magyar király (már 1625-ben megkoronázták). 1635-

től névleg ő a birodalmi hadak főparancsnoka. Fő célja a harmincéves háború befejezése volt. Az ellene harcoló államok azonban erőfölényben voltak. Svéd és francia biztatásra ellene támadt I. Rákóczi György erdélyi fejedelem is, akit viszont sem a magyarországi rendek, sem a török szultán nem támogattak.

A Rákóczival kötött linzi békében (1645) elismerte Erdély függetlenségét, s garantálta a magyarországi nemesség rendi jogait. Így Magyarországon nem ő, hanem a nádor rendelkezett főhatalommal. Ferdinánd szorult helyzetét a nemesség ki is használta.

1648 októberében sikerült békét kötni a Habsburgellenes hatalmakkal, de a megállapodások Ferdinánd számára kedvezőtlenek voltak. Igaz, az örökös tartományok (Ausztria, Csehország) fölötti uralma megmaradt, de császári címe a Német-római Birodalomban névlegessé vált, s a birodalom jelentős területei svéd és francia fennhatóság alá kerültek.

Megélnkültek a törökökkel szembeni végvári harcok és a nagyobb hadműveletek is. 1652-ben Vezekénynél a királyi seregek igen véres, de döntetlen csatát vívtak a törökkel. A csatában elesett négy Eszterházi fiú temetését országos gyász követte, s ez jelezte Ferdinándnak: a magyar nemesség mindinkább azt várja a Habsburgoktól, hogy szorítsák ki a törököket Magyarországról. E várakozásnak azonban Ferdinánd nem felelt meg.

1647-ben Ferdinánd királlyá koronáztatta fiát, IV. Ferdinándot, aki azonban még apja előtt meghalt himlőben (1654), így ténylegesen nem uralkodott.

III. Ferdinánd 1657-ben halt meg.

Vékás Melinda

FELHÍVÁS!

Ajándék és figyelmességgel mindazon személyek, akik megengedhetik ezt a csekély kiadást, FIZESSENEK elő 2004-re a KRASZNA újságra, olyan nagycsaládos, vagy idős személyek részére, akik szeretnek olvasni és szívesen vennének egy ilyen csekély figyelmességet.

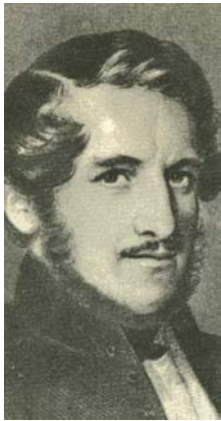
Jószándékukat előre is köszönve kívánok minden olvasónak nagyon boldog Újévet!!!

Nagy Károly
nyugdíjas

BAJZA JÓZSEF (1804-1858)

Az 1848-as forradalmat és szabadságharcot megelőző korszakban, a reformkorban, a sokrétű nemzeti törekvések egyik legfontosabb tétele a nemzeti nyelvű kultúra felvirágoztatása, a szellemi élet felfrissítése, felpozícióba hozása volt. Kulturális- művelődési intézmények, folyóiratok, irodalmi társaságok létrehozása létszükségletté vált. Fialat romantikus nemzedék lépett a küzdőterre, mely szenvedéllyel vállalta a nemzeti ügyet.

Bajza József 1804. január 31.-én született evangélikus vallású birtokos nemes szülők ivadékaként, Heves vármegyében. Mivel szülei elváltak, a gyerek apjával Orosziba költözött s ott is nőtt fel. Középiskoláit a ferencrendiek gyöngyösi gimnáziumban kezdte, s Pesten a kegyesrendiekénél végezte 1818-ban, amikor ugyanennek a gimnáziumának növendéke volt Klauzál Gábor, Vörösmarty Mihály, Kossuth Lajos és Toldy (akkor még Schedel) Ferenc. Ez utóbbival az irodalom iránti szeretet hozta össze s ígíg tartó barátságban.

A nyilvánosság elé először a Kisfaludy Károly által szerkesztett Aurora hasábjain lépett 1823-ban, s ezzel bekapcsolódott a fiatal romantikusok körébe. Sokat olvasott, szorgalmasan foglalkozott a német nyelvvel, történelmi ismeretei bővítésével. 1822-től inkább anyagi okokból, mint hajlandóságából, a jogi pályára lépett, de továbbra sen lanyhult érdeklődése az irodalom iránt. Foglalkozott a drámai költészettel és a dramaturgiával, ízlését igyekezett finomítani, kifejezőerejét s nyelvét művelni, hajlékonyá tenni. Verseket írogatott, Toldy segítségével kiadta őket, s kiérdemelte Kazinczy Ferenc dicséret elismerését.

1824-ben fejezte be Pozsonyban felső tanulmányait, s joggyakornokként Földvári Ferenc hevesi főszolgabíró mellé került, aki ugyanez évben másodalispánjává, 1825-ben országgyűlési követévé lett vármegyéjének. Így jutott Bajza Földvári oldalán, mint követi írók, e nevezetes országgyűlésre, mely meghatározó élményt jelentett számára éppúgy, mint magyar színészeink alkalmi társulatának remek előadásai. Különös gonddal olvasta a német írókat (Lessing, Tieck, Schiller, Goethe), s rajtuk és más olvasmányain fejlődött, izmosult kritikai és esztétikai ízlése. Maga nagy gonddal írt, s ezért keveset, arra törekedett, hogy önálló lehessen. Idővel ismeretségbe és közelebbi barátságba került kora legjelesebb íróival, Kisfaludy szűkebb és tágabb írói körével. 1828-ban írta a Vörösmarty szerkesztette Tudományos Gyűjtemény számára Az epigramma theoriája című értekezését, melyben foglalkozott a magyar epigramma-írókkal is, nagy érdeklődést és vitát keltve. Bajza félelmetes vitázónak bizonyult elvhűségével, szilárdságával. Oda is hagyja az ügyvédi pályát, s már csak irodalmi tervek foglalkoztatják. Ragos színműveket fordít a magyar színjátszás, színművészet számára. Ír és fordít elbeszéléseket az Aurorának, kisebb történelmi dolgozatokat a Tudományos Gyűjteménybe s a Minervába, bíráló cikkeket, kritikákat. A fiatal író bekapcsolódott az országos eszmeáramlat harcos seregébe, amelynek politikában a liberális gondolkodás, nemzeti alkotmányosság, kultúrában a minden irányba való előrehaladás, emelkedés, tökéletesedés volt az eszménye. Bajza legfőbb elve az volt, hogy az irodalomban egyetlen tekintély csak a kétségbevonhatatlan tehetség lehet, s ennek a meggyőződésnek jegyében indította meg 1831-ben a Kritikai

Lapokat, amely megszüntéig, 1836 végéig döntően hozzájárul az esztétikai ízlés finomításához. A Lapok első füzetébe írott Vezérszóban Bajza így fogalmazta meg célkitűzéseit: „... meg nem kérlelhető, kemény, részrehajlatlan, de igazságos kritika”, melynek jogosságát, igazságosságát még tárgyilagos ellenfelei is elismerték.

Kisfaludy Károly halála után, 1831-től átveszi az Aurora szerkesztését is, régi értékéhez méltóan, sőt, alaki tekintetben még fejlesztette is, tartalmát pedig igyekezett gazdagítani a maga verseivel, történelmi dolgozataival. Költeményeit 1835-ben Bajza Versei című gyűjteményében is kiadta. 1831-ben levelező, 1832-ben pedig rendes tagjává választotta őt az Akadémia. Itt is nagy szorgalommal dolgozott, amiről nagyszámú bírálata, munkatárs-szerepe az Akadémia Magyar-Német és Német-Magyar Szótára szerkesztésében, Kazinczy Ferenc Eredeti Munkáinak kiadása tanúskodik. Buzgón munkálkodott a Kisfaludy Társaság megalapítása érdekében is.

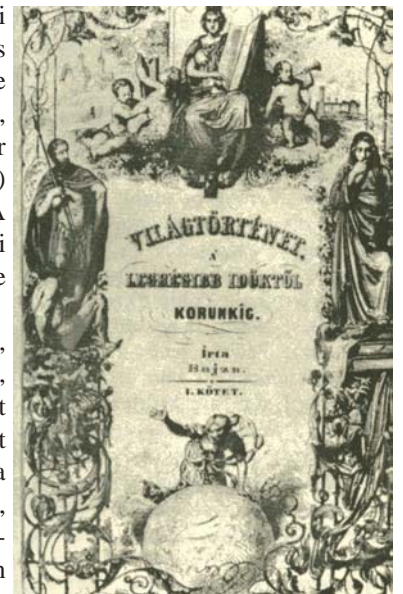
1837. január 1-én Vörösmartyval és Toldy Ferencsel megindítja a hetenként kétszer megjelenő tudományos és szépirodalmi folyóiratot, az Athenaeumot s társlapját, a hetenként egyszer megjelenő, kritikai irányú Figyelmezőt. A megrendelők nagy száma mutatja, hogy valóban sikerült egy jó ízlésű, tudományos és szépirodalmi érdeklődésű közönséget kifejlesztenie ennek a fáradhatatlan nemzedéknek. A rangos lapok munkatársai legjelesebb íróink közül valók.

Bajza József nemcsak irodalmi, hanem társadalmi tekintélyt, megbecsülést is kiérdemelt: több megye táblabírájává választotta, 1837. júliusában a Magyar Színház (később Nemzeti) pedig igazgatójává. A magyar színjátszás, művészi színvonalú előadás szívégye volt.

Rengeteg feladatot, küzdelmekkel, harcokkal, kemény vitákkal járó munkát vállalt magára a nemzet fejlődése érdekében, a legnagyobb áldozattal, tudással, buzgalommal. 1845-46 táján erőteljesebben kapcsolódott be a politikába

is, Deák Ferencben éles elmével látja meg a jövő vezérét. 1846-ban Nemzetiség és nyelv című akadémiai előadása politikai szózat volt az idegen uralom ellen. 1848. július 1-től az év végéig a Kossuth Hírlapja című politikai napilapot szerkesztette.

A szabadságharc bukása után Vörösmartyval együtt sokáig bujdosnia kellett. Ami ezután következett, az csupa szenvedés, anyagi bizonytalanság, betegség volt, s mindez felőrölte ezt az erős egyéniséget is. Emlékezete, öntudata elveszett, s 1858. március 3.-án bekövetkezett halála. Munkáit Toldy Ferenc, a jóbarát és küzdőtárs adta ki 1861-63-ban.

Szobanövényeink

ASPARAGUS

(Aszparágusz)

A két legnépszerűbb aszparáguszfaj a Kalárisaszparágusz és a Fátyolaszparágusz elegánsan könnyed levélzetéért kedvelt a természetők körében, és gyakran alkalmazzák virágcsokrokban.

A Kalárisaszparáguszt könnyű nevelni, mivel fény, hő és öntözési igénye széles határok között mozog. Nincs szüksége párás környezetre, és szaporítása is egyszerű.

A Fátyolaszparágusz páraigényes, meleg, száraz környezetben rövid életű.

Átlagos hőigényük 10°C. Állandóan magas hőmérséklet mellett károsodnak.

Az erős megvilágításhoz és a félárnyékhoz egyaránt alkalmazkodik. Közvetlen napfényre ne tegyük.

Tavasztól őszi rendszeresen öntözzük.

Időnként alulról is kaphat vizet. Télen ritkábban öntözzük.

Átültetés: évente tavasszal ajánlatos.

Szaporítás: tavaszi magvetéssel. A kalárisaszparágusz az év bármelyik szakában fősztással szaporítható.

Problémák: sárguló levél, barnás vagy égett szél, levélhullás; melynek oka a túl sok napsütés vagy a földet hagyjuk kiszáradni.

Növénypusztulás: oka valószínűleg gyökérrothadási betegség helytelen öntözés következtében.

Válogatta Major Erzsébet

Új képzés indul

a Szilágy Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság támogatásával és a Krasznai Polgármesteri Hivatal közreműködésével zöldségtermesztők számára.

A szervezők a zöldségtermesztéssel foglalkozókat és más jelentkezőket is várnak a **díjmentes** képzésre. A képzés kezdésének időpontját azután határozzák meg, miután kiegészül a 30 személyes névsor, amelyről időben tájékoztatják a jelentkezőket. A képzés helyben történik.

Az érdeklődők Cadar Vasile és Torma Katalin szaktanácsadóknál jelentkezhetnek.

O.M.

I. félévi mérleg

Az elmúlt tanév vizsgamérlege nagyon sok feszültséget okozott a tanulók, szülők és pedagógusok háromszögében. Az érintettek, ha megkésve is, igyekeztek levonni a megfelelő következtetéseket, tennivalókat, aminek egy sikeresebb őszi vizsgázás lett az eredménye. A pedagógusok és az iskola vezetősége viszont tovább tépelődött a sikertelenség okain, keresve a megoldásokat, az okok felszámolását.

Az okok között nem kis szerepet játszott a tanulók érdektelensége, mivel többen a vizsgázató tanárok jóindulatában, szorgalmas társaik segítségével bíztak. A számítás rosszul sült el, különösen a román tagozaton, ahol az egész osztály elégtelent nyújtott az érettségien. A következő megmérettetés sikertelenségének elkerülése nem kis feladat sem a tanuló, sem a pedagógus számára, ami nagyon sok odafigyeléssel, felelősséggel jár. A cél elérése csak következetes munka eredményeként lehetséges, ami több esetben buktatókkal is jár, a célért viszont érdemes áldozatot hozni. (folytatás a 6.old.)

Házipatika gyógynövényekből

Májelégtelesség

Ez azt jelenti, hogy a máj nem képes megfelelően ellátni a feladatát. A heveny májelégtelesség drámai kimenetelű, és néhány napon belül kómához vezet. A krónikus folyamat lassúbb lefolyású, és a zavarnak több tünete jelentkezik. Pl. gyengeség, émelygés, fejfájás, sárgaság.

Kezelés: Táplálékunk tartalmazzon bőségesen fehérjét és szénhidrátot de legyen zsírszegény.

Tilos az alkohol, a fűszerek és a nikotin fogyasztása. A máj működésének helyreállításához fogyasszunk egy hétig naponta 6 dkg sovány túrót egy evőkanál lenolajjal és 1 kávéskanál citromlével elkeverve.

A *burgonyaszák*, az epebántalmakhoz hasonlóan, májelégtelesség esetén is alkalmazható.

Nyomjunk össze héjában főtt burgonyát (héjastól) egy vászonzsákban. A vászonzsák akkora legyen, hogy a beteg testtáját befedje. Helyezzük a batyut az alhasra az elviselhető legmelegebb állapotában, és terítsünk rá egy vastag kendőt. Hagyjuk a zsákot egy órán át az alhason. Fél óra szünet után ismételjük meg.

Retek kivonat: máj és epebetegségek régi házi szere a retek kivonat. Hámozzuk meg a fekete vagy fehérretket, aprítsuk fel, és tegyük gyümölcsprésbe. Az így nyert levét igyuk naponta éhgyomorral, először 100 ml – t. Emeljük a napi mennyiséget fokozatosan, míg egy hét múlva már 400 ml-t érünk el. Csökkentsük ezután a mennyiséget, míg újra elérjük a napi 100 ml-t.

Vigyázat!

A májelégtelességet mindig nagyon komolyan kell venni.

A heveny és a krónikus folyamatok esetében egyaránt orvos tanácsát kell kikérni. A házi szerek hosszan alkalmazhatók.

Válogatta: Kovács Márta

Felhívás

Február utolsó hétvégén karvezető tanfolyam indul a baptista gyülekezet szervezésében. A tanfolyam előadója Bokor

Barnabás zenetanár, karnagy. Az érdeklődők életkortól és felekezeti hovatartozástól függetlenül jelentkezhetnek.

Részletes értesülésekért forduljanak Borzási Pál baptista lelkészhez a 636-058-as, illetve id. Dimény Sándorhoz a 636-023-as telefonszámon.

Hari László

Édenkertté tettet

Édenkertté tettet
Jó Atyám a Földet
hol születő csodád
legyőz minden bölcset.

Virágod csodálom,
gyümölcsöd ízlelem,
de a termés titkait
bizony nem ismerem.

Mi lehet a titka
sokféle zamatnak,
mik nyelvem ízlelő
bimbóira hatnak?

Talány még számomra
csírája búzának,
mely csak folytatása
tegnapnak és mának.

Elpusztul a búza,
Hogy csíráit hajthasson,
bűnös életemnek
új reményt adhasson.

Rejtőzik a magban
a múltnak szorgalma,
ébred a csírában
új élet fuvalma.

Lármafa

Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből; és szeresd felebarátodat, mint önmagadat. Máté 22-37,39

Kedves olvasó, én úgy érzem, hogy mi egyik parancsolatnak sem teszünk eleget. Megdöbbenve veszem tudomásul, hogy rengeteg ember van, ki este nyugodtan hajtja le fejét, és elalszik anélkül, hogy hálát adna Istennek a mindennapi eledelért, és azért, hogy békében megérhette a ráboruló estét, ugyanakkor oltalmat is kérme a közelgő éjszaka veszélyeitől. Ugyanúgy emberek milliói indulnak el a nagyvilágba minden reggel anélkül, hogy hálát adnának az elmúlt éjjeli oltalomért, és erőt kérnének az új napi munkára. Talán az is lehet, hogy a nagy rohanásban még magunkat sem szeretjük igazán. Ha más jobban betölti éltünket, mint a szeretet, már szinte biztos, hogy felebarátunkról megfeledkezünk.

Nemrég egy mindenki számára jól ismert emberrel találkoztam, aki világlejében – hol itt, hol ott – vezető tisztséget töltött be. Jelenleg is egy civil szervezet magas rangú vezetője, komoly, kiegyensúlyozott viselkedésű, ősz hajú ember. Láttam rajta, hogy szomorú, s megkérdeztem, mi bántja. Szinte könnyes szemmel mesélte: megálltam a híd szélén, mert láttam egy csoport fiatalot jönni felfele a járdán, gondoltam, köszönni fognak és illik köszönésüket fogadnom, de sajnos, egyikük sem szólt semmit, inkább csendben elsurrantak mellettem, pedig mindegyik ismert.

Azóta is sokszor találkoztam csalódott embertársammal, de még most sem tudta feldolgozni az esetet, mert ő régen másképpen tanulta. Én is sokat rágódtam a dolgon, és mivel ma éppen vasárnap van, megfigyeltem, hogy délben legalább négy vallási felekezet találkozik össze az utakon, egyik már hazafelé tart, a másik meg éppen akkor tart istentiszteletre az egyházába. A furcsa az, hogy a fiatalabb embertársaink szinte versenyszerűen előzik ki az idősebbeket, pedig ez nem illik. Mindenki rohan, de vajon hová? Senkit sem érdekel, hogy a már fehér hajú és régóta sánta embertársa hogyan csúszkál át ebben a síkban az út másik oldalára.

Mi csak rohanunk előre, valahova felfele, el vagyunk szállva magunktól és nem nézünk le a földre, a gyengébb embertársainkra, kiknek talán szükségük lenne ránk. Saját meggyőződése, hogy hiába mászunk felfele egy létrán, biztonságban csak úgy vagyunk, ha a létra egyik felét a földre támasszuk, ahol embertársaink vannak.

Szomorú észrevétele az is, hogy embertársaink merő szórakozásból valósággal ordítanak az utcán, kapukat és házak falait firkálják össze.

Úgy érzem, mindez nem csak az utolsó idők jele, hanem annak is köszönhető, hogy nem ott neveljük fel gyermekeinket, ahol mindezeknek a fordítottját tanítják. Ha mi, szülők megfogódnánk gyermekeink kezét, és együtt mennénk Isten házába, talán felnőtt korukra lehetne valamit fékezni ebből a furcsa viselkedésből.

Meggyőződése, hogy minden család egy épület, és mi szülők vagyunk az épület tartóoszlopai. Ha az oszlopok erősek, tudjuk, az épület is erős, ha pedig az oszlop gyenge, lám, idővel ez is kiderül. Előbb-utóbb minden elnyeri a maga fizetségét. Tehát, hiába dicsőítem a bűnt és a hazugságot, mert előbb-utóbb ez is kiderül, és hiába taposom lábam alá azt, ami másokban jó, mert Isten és embertársaim előtt úgyis jó marad. Én igyekszem a magam módján tisztelni embertársaimat, épp ezért kérem, ha valakit megbántottam, bocsásson meg, és hogy velünk mi lesz, székely nagyanyám mondása szerint: ez majd megválí!

Ha az olvasót nem untatom, pár sorban leírnám, hogy én hogy képzelem, mi illik.

Talán így illik

Kelj fel reggel, öltözz, mosdjal, az Istenhez fohászkodjál. Mosd meg szádat, szemed, füled, frissebb lesz az egész tested. Ruhádat

KERESZTÜL-KASUL

Kívül, belül maradjon

Békében az ország;

A vásárra menőket

Sehol ki ne fosszák. (Arany János, Alkalmi vers)

(A versszak folytatása a rejtvényben.)

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első része. 9.A-be párja. 10. Előd. 11. Nadrág tartozéka. 12. Éneklő szócska. 13. Baszk terrorszervezet. 15. Párosan fekszik! 17...cillál, ingadozik, ide-oda mozog. 18. Az idézet befejező része. 20. Az író, Tamási személy neve. 22. Fűszernövény. 23. Németország és Japan gépkocsijele. 25. Páratlanul veled! 26. Mássalhangzó kiejtve. 27. Fagyot víz. 28. Dublini. 29. Nemes vad. 31. Minden rendben! 32. Félig inog. 133. Székhelye Belgrád. 36. Este fele! 37. Berlini tojás. 38. Német névelő. 39. Ugyanaz, mint a vízsz. 12. 41. Elektromos töltésű anyagi részecske. 43. Övező, körülvevő (h.é). 46. Azonos mássalhangzók. 47. Erzsébet becézve. 48. Időmérő szerkezet. 50. Taszít. 52. Forog, örvényel. 55. Szamárhang.

FÜGGŐLEGES: 1. Mongol kán, Dzsingisz kán unokája volt. 2. Szikladarab. 3. Fecskecsőr páros hangzói. 4. Tétovázik, habozik. 5. Gaboni és svéd gépkocsik jeltése. 6. Angol helyeslés. 7. Házörző. 8. Ilyen szoknya is van! (é.h). 9. Báránybeszéd. 14. Csajka tartalma! 16. Az idézet második része. 17. Szaglószer. 19. Vezetőhang nélküli hangsor (zenében). 20. Idegen levegő. 21. Az idézet harmadik része. 24. Ilyen virág van télen az ablaküvegen. 26. Barázdabiletető! 28. Lekvár. 30. Román nap. 33. A dúr skála hetedik hangja (zene). 34. Többször sír egymás után! 35. Világos angol sör. 37. ...gros, nagybani árisítás. 40. Esőben álló. 42. Suhan, surran. 43. Zöldesbarna szín. 44. Igyekszik, buzgólkodik, angolul (k=c). 45. Oltalmaz, védelmez. 49. Egymásután következő betűk az ábécében. 51. ...Fontaine, francia költő. 53. Izomrögzítő szalag. 54. Páros Gésa.

Cinca

	1	É	2	3	L	4	5	6	7	N	8	H
9			10			11					12	
13		14		15	16					17		
	18		19				E		20			
21		22										Á
23	24				25						26	
27				28			29	30		31		
32			33			34			35		36	
N		37			38				39	40		A
41	42			43				44			45	
46			47							48		49
50		51		52			53		54		55	
E												

portól megtisztítsd, cipőidet megtakarítsd, úgy menj az utcára, másnak szeme láttára. Menj az utcán szépen folyvást, nem kullogva, nem is futvást. Ne ácsorogj, ne kiabálj, házak falára ne firkálj, sem kerítés oldalára. Ha egy idősebb elől megy, ne előzd meg, ha hátul jön, állj meg s várd meg. Odaérvén, köszönj neki. Szavát míg elvégzi, megvárd, beszédjén keresztül ne vágj. Odaérvén ne tolongjál, az első helyért ne vágyódjál. Ha a széken szoros a hely, nagyobb ember elől kikelj.

Bréda István kurátor

A br. Lozsádi Györffy család

A közelmúlt:

A Györffyek ezelőtti ága után eljutottam az utolsó Györffy család utolsó ágához. Azért írom, hogy család, mert mint Györffy, ez volt az utolsó a családfán. Ez után a Györffyek, két utolsó fiúörököse (Lajos és György), nem tudni miért és mi okból nem kötöttek házasságot.

Tehát a családfa szerint következik: II. Pál, aki I. Lajos fia volt.

II. Pál Krasznán született 1855. augusztus 20-án. Tüdőgyulladásban, életének 48. évében, 1903. dec. 11-én halt meg.

II. Pál 40 éves korában, tehát elég későn házasodott, édesanyja akarta ellenére, aki ellenezte ezt a házasságot, a lány szerinte rangon aluli volt. De végül is, kitartó várakozás után, sikerült a házasságot megkötni, az akkori református lelkész, Étfalvi Bakcsy Sándor leányával, Bertával.

Ebből a rövid házasságból öt gyerek született: Judit, Márta, Mária, Gyurka és Lajos. Lajos volt az ULTIMUS FAMILIA (az utolsó Györffy-fiú a családban).

II. Pál nemigen szeretett a gazdasággal foglalkozni úgy, mint apja, Lajos. Rövid életét többnyire tisztségek viselésével töltötte.

Ezért nem tudtam több adatot beszerezni róla.

Már 21 évesen írnok Kolozs megyében. 1876. dec.22 - 1877. júl. 10-ig ugyanott tiszteletbeli aljegyző. 1877. júl.10-től Szilágy vármegye tiszteletbeli, majd valószínűleg megválasztott szolgabírája. 1880-ban gondnoka volt a krasznai református egyháznak. 1881. ápr.30-ig Szilágy vármegye tiszteletbeli szolgabírája. 1895. dec.31-ig Kraszna járás megválasztott szolgabírája. 1900. okt.8-dec.6-ig Szilágy vármegye közigazgatási bizottságnak megválasztottja. Ez után, a földművelésügyi minisztérium kinevezett közigazgatási előadója, haláláig. Hivatalból tagja a krasznai járásbírósnak, majd Kraszna járás választott főszolgabírája.

A család gyakorló evangélikus-református. Ennél fogva továbbra is megtartja ősei szokásait az egyházzal szemben, és továbbra is biztosítja a református iskola téli tűzifa-szükségleteit (kivágás, hazahozatal, stb)

Nagy Károly nyugdíjas

I. félévi mérleg

(folytatás a 4. oldalról)

Az iskola tanulóinak létszáma 938, melynek megoszlása a következő: I-IV. osztályos 225, V-VIII. osztályos 282, középiskolás 270 nappalin, 42 csökkentett programú oktatásban és 119 szakiskolás.

Az átmenő/bukó tanulók megoszlása a következő: I-IV. osztály 211/14, V-VIII. 231/51, líceum 179/91, esti 26/16, szakoktatás 91/28. Iskolai szinten a 938 diákból 738-an érték el az első félév átmenő osztályzatát, 200-an pedig a II. félévre hagyták tanulmányi helyzetük tisztázását.

A fenti felsorolásból világosan látszik, hogy az osztályszinttel együtt a bukók száma is hangsúlyosan emelkedett. A gimnáziumi osztályokban a „pálmát” a nyolcadikosok viszik. 71 tanulóból 29 bukott (40,8%), a líceumi osztályok közül pedig a XII. osztályokban 56 diák közül 23-an (41%) maradtak el az elvárásoktól.

A száraz, konok számok elgondolkodtatók, a kérdés csupán az, hogy az érintettek eltöprengnek-e kellőképpen a tényekről, következményeiről, a változtatás lehetőségeiről? Van min gondolkodnia az iskola vezetőségének, pedagógusoknak, szülőknek egyaránt, de leginkább a legérintettebbeknek, a DIÁKOKNAK!

Oláh Miklós aligazgató

Egyik szemünk sír...

2003 decemberében utolsó útjára kísértük:

Balla János, meghalt dec. 5-én, élt 81 évet, hsz. 628
Jakó Zoltán, meghalt dec. 5-én, élt 77 évet, hsz. 894
Seres Árpád, meghalt dec. 6-án, élt 62 évet, hsz. 224
Józsa (Nagy) Zsuzsanna, meghalt. dec. 19-én, élt 68 évet, hsz. 929
Szabó Dénes, meghalt dec. 25-én, élt 66 évet, hsz. 480

Pihenése legyen csendes.

Ezüton nyilváníjuk őszinte részvételünket a gászoló családoknak.

...a másik nevet

2003 decemberében születtek:

Nagy Ferenc és Erzsébet fia, **Dávid**, december 8-án
Breje Marin és Adela leánya, **Amelia-Diana**, december 18-án
Boros Ferenc és Florica fia, **Róbert-Szabolcs**, december 19-én
Cseke Zoltán és Erzsébet-Mónika fia, **Zoltán**, december 30-án

Boldog, hosszú életet kívánunk az újszülötteknek, szüleiknek

pedig erőt, egészséget a nevelésükhöz!

2003 decemberében kötöttek házasságot:

Tönkö Tibor és Szabó Juliánna, december 13-án
Kádár Ferenc és Téglási Éva Enikő, december 31-én.

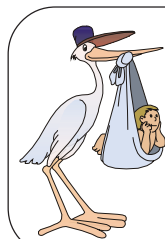
Hosszú, boldog házasságot kívánunk!

Biztató népszerűségi mérleg

Elég ritka eset az utóbbi években, hogy reménytelen érzéssel beszélhetünk a népszerűség alakulásáról. A 2003-as krasznai népszerűségi mérleget elkészítve bizakodással tekinthetünk a jövőbe.

A Kraszna újság nyilvántartása szerint 2003-ban szemünk 54-szer sírt, de 58-szor születés, 29-szer pedig házasságkötés miatt nevetethet.

A fenti adatokból a református egyház nyilvántartása szerint 38 elhalálozás, 38 születés és 23 esketés volt az elmúlt évben.

A Polgármesteri Hivatal dolgozói és a Kraszna újság szerkesztősége megkésve bár, de annál nagyobb szeretettel kíván sikerekben gazdag, hosszú életet Bódizs Tibor és Katalin leányának,
Zita - Boglárkának
(született 2003. november 6-án)

Minden kedves olvasónknak, aki januárban ünnepli születés- vagy névnapját, kívánunk erőt, egészséget!

Mivel Felícia kórházba vonulása előtt megkért, hogy a nevében köszöntsük Lakner Piroska néni, ezúton szeretnénk eleget tenni kérésének, és a szerkesztőség nevében is jó egészségben megélt, boldog névnapot kívánunk Piroska néninek.

A szerkesztőség

Illik, nem illik

Étkezés

(folytatás)

• Az asztali étkezés közben időnként *várakozni* kell. Ezalatt két kézfejük lazán az asztalon legyen, *nem illő a könyöknek az asztalt érintenie!*

• *Ne olvassunk* étkezés közben, még akkor sem, ha egyedül étkezzünk!

• *Az ujjak leszopogatása tilos!* Ha ragacsosak lettek, akkor engedélyt kérünk a háziasszonytól és a fürdőszobában kezet mosunk. (Az engedély az asztal idő előtti elhagyásához kell!)

• Az asztalt csak a háziasszony engedélyével *hagyhatják el* a jólnevelt családtagok!

• Mindig *dicsérd és köszönd meg* az ételt a háziasszonynak (édesanyának), akkor is, ha az nincs nagyon az ínyedre. Abban az esetben a ráfordított időt méltányold, de ne maradjon az elénk tett étel köszönet nélkül.

• Ivás előtt mindenképpen *töröljük meg* a szánkat, mert nagyon gusztustalan a poháron a zsíros szájnym. (A szalvétával nem illik izzadságot törölgetni a homlokunkról, nem beszélve egyéb alkalmazásáról!)

• Étkezés után *ne hajtogassuk össze* a szalvétát, hanem lazán tegyük az asztalra.

• Az asztalnál nem illik *a fogpiszkálót* használni, még a másik tenyér takarásával sem! Fürdőszobai ügy!

• Bármennyire is ízlett az étel, ne kapargassuk a tányérunkat tisztára! Egyrészt zajjal jár, másrészt a mohóság jele.

• Mindenkielőfordulhat, hogy étkezés után *böfent* egyet. Ne viháncoljunk rajta, de drámát se csináljunk belőle, egyszerűen azt mondjuk, hogy *bocsánat*.

• Még otthon se ülünk le terített asztal mellé *alsóneműben vagy fürdőruhában*. Tiszteljük meg a háziasszonyt, a családot, de még magunkat is, ha egyedül vagyunk, hogy felkapunk egy szabadidőruhát vagy fürdőköpenyt, vakáció idején is!

• A családi étkezésnél még csak elmegy egy-egy orrfújás, de társas, ünnepélyes étkezésnél kerüljük! Két fogás között bujjunk el zsebkendőnkkel a másik szobába, és ott intézzük el a dolgot.

• A „legrangosabb hely” az asztalnál a háziasszony jobb keze felől van. Ha nincs egyéb vendég, akkor a nagymamának ott a helye, ha több vendég hölgy van jelen, akkor közülük a legidősebb ül oda.

• Étkezéskor még véletlenül se maradjon a fejeden a sapka!

• Közös családi étkezésnél nem illik megvártni a családot!

• Ha egy étel nem ízlik, ne vegyük el „Pfuuj!” kiáltással mások gusztusát tőle!

• Illik tudni, hogy a borospoharat sosem töltik tele, a borra rátölteni szabad, a sörre viszont nem. A vendég poharába mindig állva, jobb kézzel töltünk! A koccintást csak az idősebbek kezdeményezhetik!

• A saját étkezésünk befejezését úgy jelezzük, hogy párhuzamosan tesszük le a kést és a villát. Ha keresztbe, akkor még kínálást várunk.

• A családi étkezés befejezése a következő lépések szerint javasolt: vallásukat gyakorló családok imádkoznak étkezés után (Aki ételt, italt adott...)

Aztán asztalt bont a mama vagy vendéglátó hölgy. Ezután mindenki megköszöni az ételt a háziasszonynak, és lehet szétszédelni.

Vincze Erzsébet Lenke

Kérek még

„Keserű babot is édessé tesz az éhség.”
(Közmondás)

Különleges fehérbableves és babpogácsa:

Egy félliter fehérbabot 3 liter hideg vízzel főni tesszük. Ha felforrt, bezöldségeljük, mint a húsleves. Egy apróra vágott hagymát is adunk hozzá és megsózzuk. Ha mindez puhárafőtt, leszűrjük a levét egy másik fazékba, főni tesszük, egy jó nagy sárgarépat a legkisebb fokú reszelőn lereszelünk, bő zsírban megpirítjuk, ezt is a levesbe tesszük. Ha felforrt, a következő gombócot főzzük bele: egy tojást jól felverünk, belekeverünk egy kanál zsírt, sőt, 4 kanál vizet, 5-6 kanál zsemlemorzsát, jól összekavarjuk, és 10 percig állni hagyjuk, akkor kanállal galuskákat szedünk a levesbe és puhára főzzük.

Babpogácsa:

A megmaradt babot és zöldséget ledaráljuk, és hozzáadunk 2-3 tojást, 3 kanál zsemlemorzsát, 2-3 kanál lisztet, sőt, borsot és egy kanál zsírt. Jól összedolgozzuk, majd hosszúkás pogácsákat formálunk, forró zsírban kisütjük és paradicsommártással tálaljuk.

Paradicsommártás:

Két kanál lisztből 4 kanál olajjal világos rántást készítünk, felengedjük 1 liter vízzel, amíg jól megsűrűsödik, akkor hozzáadunk 2 pohár paradicsomlevet, 1 kanál cukrot, kevés sőt és ha megkóstotuk, még tesszük, ha kell. Ha felforrt, két percig főzzük csak, és le vesszük a tűzről, tálaljuk.

Aszaltszilva kompót:

15 deka aszaltszilvát este 1/2 óráig hideg vízben áztatunk, aztán 2-3 vízből jól kimossuk, 3/4 liter vizet öntünk rá, reggelig állni hagyjuk, akkor azzal a vízzel, amiben ázott, főni tesszük 4 kockacukor, egy pici só, egy borsónyi citromsó, és egy kis fahéjjal együtt.

Egy óra alatt a szilva megpuhul, és ha leve 1/3-ára lefő, akkor készen van.

Jó étvágyat kíván, Oláh Magdolna

Mulþumire - Köszönet

La Grădiniþa Nr. 1 Crasna, cu ocazia serbării „Pomului de iarnă”, copii au susþinut un scurt program artistic închinat moþului mult aþteptat. Datorită frumoasei sponsorizării acordate grădiniþei de către familia BREJE MARIN și BREJE MONICA, copii s-au bucurat de un brad frumos împodobit, plin cu dulciuri, de jucării pentru fiecare copil (maþinuþe, lego și trusă pentru păpuși).

Conducerea și educatoarele grădiniþei vin prin acest articol să le mulþumească acestor dornici părinți și le urează un an nou fericit plin cu realizări și împliniri dorite.

.....

Az 1-es Számú Óvoda az alkalomhoz méltó műsorral várta és ünnepelte meg a MIKULÁST. A BREJE MARIN és BREJE MONICA szülők, vállalkozók önzetlen és nagylelkű adományának köszönhetően a gyerekek egy feldíszített fenyő körül vehették át a család által támogatott ajándékcsomagot. Az adománynak köszönhetően a csomagokba játékautók, legók illetve babakészletek kerültek.

Az óvoda vezetősége és az óvónők ezúton szeretnék köszönetüket és hálájukat kifejezni az adakozó, jószívű házaspárnak.

**Az óvoda munkaközössége
Colectivul Grădiniþei nr. 1**

Pénzügyi beszámoló

A 2004-es költségvetés megállapításánál a következő költségvetési források játszottak főbb szerepet: - a Megyei Tanács költségvetési határozata, a Helyi Tanács jövedelemforrásai, a jövedelmi adó 36%-ából származó összeg, valamint a személyi és anyagi kiadások várható nagysága.

A 2004-es költségvetés a fenti források és kiadások tükrében megközelítőleg 29,5 milliárd (a következőkben M) lejt tesz ki.

A bevételek megoszlása a következő:

- A) 2,9 M lejt saját bevétel
- B) 12,9 M lejt az áruforgalmi adóból származó összeg
- C) 9,5 M lejt a költségvetés kiegészítésére kiutalt jövedelmi adó
- D) 3,3 M lejt költségvetési kiegészítés a Megyei Tanácstól
- E) 0,9 M lejt a jövedelmi adóból származó összeg.

A) A helyi (saját) **bevételek** főbb tételei

- 1 571 m (millió) lejt épületadó
- 2 260 m lejt járművek utáni adó
- 3 370 m lejt területek utáni adó
- 4 600 m lejt más adók és illetékek
- 5 235 m lejt jogi személyek épületei utáni adók
- 6 347 m lejt közjegyzői illetékek
- 7 255 m lejt büntetések
- 8 120 m lejt bérleti szerződések

A helyi **kiadási** tételek a saját és központi forrásból

- 1 3,5 M lejt Polgármesteri Hivatal működtetésére
- 2 13,7 M lejt a Tanúgynek, amiből 12,8 M lejt fizetésre, ösztöndíjra és leltári tárgyak beszerzésére, 900 m lejt pedig anyagi természetű költségekre (javítás, fűtés, villany, stb.)

3 50 m lejt az egészségügyi központ anyagi költségeire

4 170 m lejt művelődésre, amiből 70 m lejt a Községi Könyvtár, 100 m pedig a művelődési házak támogatására.

5 10 M lejt szociális segélyre, amiből 7,5 M lejt az öregotthon működtetésére, 1 M lejt szociális segélyre és lakásfűtési pótlásra, 1,5 M lejt

pedig a fogyatékosok gondozóinak fizetésére.

6 1,2 M lejt szolgáltatásokra, amiből 300 m lejt útjavításra, 500 m lejt közvilágításra, 50 m lejt parkok és zöldövezetek karbantartására, 240 m lejt benuházási programokra, 100 m pedig egyéb támogatásokra

7 100 m lejt a szállítás és telefonköltség

8 560 m lejt a tűzoltó csapat működtetése

9 100 m lejt a kölcsönök után járó kamat

Az önellátó egységek tervezett bevételi-kiadási költségvetése 2,5 M lejt.

Egységekre lebontva: művelődési házak 250 m lejt, községgazdálkodás 1 M lejt, községi legelők 250 m lejt, vásári és piaci költségvetés 700 m lejt, községi éjjeliőrök 300 m lejt.

A 2004-es évre tervezett költségvetés az elmúlt évi végleges költségvetéshez viszonyítva 3%-kal nagyobb, az eredeti tervezetthez viszonyítva pedig 31%-kal nagyobb. E különbséget a Megyei Tanács utólagos költségvetési kiegészítésének köszönhető, mely összeg nem szerepelt a 2003-as év eredeti költségvetésében.

A közel 30 milliárdnyi költségvetés csupán első látásra tűnik nagyknak, a részletes leosztás után viszont kiderül, hogy legtöbb esetben csupán a legszükségesebbre jut. E szűkös leosztás után az öregotthon dolgozóinak fizetése idén is csupán 8 hónapra biztosított, anyagi költségeik pedig 65%-ban. Hasonlóan 8 hónapra biztosított a 45, fogyatékosokat gondozó személy fizetése. A gondok közé sorolható a tavaly decemberben elmaradt fizetések (163 m lejt) utólagos kiegyenlítése, ami szintén az idei költségvetést terheli. Bár 2003-ban 130 m lejt hátralékot sikerült kiegyenlíteni a 2001-ben elmaradt gondozói fizetésből, 5 hónapi fizetés kiegyenlítése még megoldásra vár. Szeretném megjegyezni: annak ellenére, hogy a 29,5 M lejt költségvetés 47%-a a tanügyi gondok megoldását szolgálja, a tervezett összeg nagyon szűkös 1350 óvodás és iskolás, 120 tanügyi dolgozó és 11 iskolaépület fenntartási költségeinek fedezésére, melyeknek össztérülete 3.144 m² (31,5 ár) **Chirila Valeria (O.M)**

Apró-cseprő

Eladó háromszobás, II. emeleti tömbházlakás (a posta fölött). Érdeklődni naponta 16 óra után Pap Csabánál, telefon: 0745/426424. Érdeklődni február, március folyamán.

*

A SKURLY & COMP Kft. Ablak-, ajtó- és termopán üvegezést vállal az 552. szám alatti 6-os tömbház földszintjén található műhelyében.

*

A S.C. ^atefănel comp. S.R.L. C és E kategóriájú gépkocsivezetőt és két elárúsítót alkalmaz az étterem bájába. Érdeklődni lehet Bréda Istvánnál vagy a 0745/208779-es telefonszámon.

*

A S.C. BROVI S.R.L. OVI MINIMARKET üzlete nagykereskedelmi (en gros) áron forgalmazza termékeit.

Ajtóknk a hét minden napján nyitva áll kedves vásárlóink előtt!

Pénzbeváltás

A Román Nemzeti Bank határozata értelmében kivonják a forgalomból az 1998-ban kiadott 100.000 lejes és a 2000-ben megjelent 50.000 lejes bankjegyeket.

Az átlátszó felülettel nem rendelkező, azaz a fenti papírpénzekkel 2004. február 29-ig lehet vásárolni, de az üzletek már nem használhatják visszajáró pénzként. Március 1. és május 31. között már csak a bankokban válthatók be a kivonásra szánt bankjegyek.

*

A LUX INVEST S.R.L. az étterem (Reszti) épületében megnyitott üzletében széles választékú elektronikai és háztartási, valamint közvilágítási cikkekkel várja kedves vásárlóit.

Háztartási gépek, automata mosógépek javítását, villanymotorok tekerceselését vállaljuk kedvezményes áron. A javításokat házhozszállítással is vállaljuk. Minden kedden a piacon lévő javítóműhelyben vagy a 610964-es telefonon vesszük fel a rendeléseket.

Kiadja a CsereyFarkas Társaság, Crasna nr. 13.

Főszerkesztő: **Oláh Miklós**. A lapszámot összeállították: Oláh Miklós és **Takács Felícia** Számítógépes szedés, tördelés: Kállai Katica

Szerkesztőség: KRASZNA loc. CRASNA nr. 552 jud. SĂLAJ cod. 457085. E-mail: kraszn_ujzag@yahoo.com

Internet: www.kraszna.go.ro Honlap szerkesztő: **Vékás Albert**

Nyomatás: S.C. Color Print S.R.L. 4700 ZĂLĂU str. 22 Decembrie nr. 66. tel/fax: 0260-661752.

A névvel vagy névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek, azok nem mindig tükrözik a szerkesztőség véleményét is.